Amt für Berufsbildung
Uffizi per la furmaziun professiunala
Ufficio della formazione professionale

Elecziun da studis – sin via a la furmaziun adattada

Vossa maturitad è avant porta u Vus avais gia terminà cun success il gimnasi. I vegn temp da far ponderaziuns davart Voss avegnir scolastic e professiunal. L'elecziun da clamada è in process e na betg in affar che po vegnir reglà entaifer ina fin da l'emna. As dai ad uras spazi per l'elecziun da studi, investi avunda temp e procedi uschè sistematic sco pussaivel. Faschai attenziun da na betg manchentar impurtants termins ed entrai ad uras en contact cun las scolas.

Glista da check per l' elecziun dal studi:

1. Determinar abilitad ed interess

Per ch'in studi u ina furmaziun correspundi cun Vossa persuna duess el/ella s'accordar cun Vossas abilitads, cun Voss interess e Vossas ideas da valurs. Perquai èsi impurtant da savair tge che Vus savais far bain, tge temas che Vus as interessan u tge che schai a Vus a cor. Suandantas dumondas pon gidar Vus sin Voss viadi d'exploraziun.

- Tge interessescha mai?
- Per tge occupaziuns e temas sun jau «fieu e flomma»?
- Tge sa jau e per tge furmaziun crai jau d'esser capabels?
- Nua as ves jau, nua as vesan autras persunas mias fermezzas?
- En tge roms hai jau success al gimnasi?
- Tge è er anc impurtant per mai en mia vita?
- Tge roms da studi na vegn jau segir betg ad eleger?

2. Survista da las pussaivladads

As infurmai lura precisamain davart las pussaivladads multifaras che s'avran a Vus cun ina maturitad. Sin la pagina da www.berufsberatung.ch chattais Vus ina survista da tut ils roms da studis a las universitads/ las ETHs, las scolas autas professiunalas e pedagogicas. Las scolas autas porschan regularmain occurrenzas d'infurmaziuns a lur students. Tschertgai medemamain il discurs cun collegas tgi han gia cumenzà lur studi ed accumpagnai els durant in di a las scolas autas.

Tenor experientscha èn era praticas ed experientschas da lavur durant in onn intermediar in bun sustegn. Patratgai ch'il manaschis tschertgan pli e pli persunas tgi han era rimnà experientschas da lavur u activitads sco la collavuraziun en organisaziuns ni experientschas da linguatg sper lur diplom da la scola auta.

3. Decisiun

Ina buna decisiun pon ins far cura ch'ins è infurmà bain. Cumparegliai las pussaivladads, considerai bain e manai blers discurs. Faschai quai idealmain tant cun il chau sco era cun il venter. I è impurtant che Vus elegias ina direcziun da studi per la quala Vus avais las abilitads e che vus sagias interessads per il cuntegn dil champ spezialisà. Ultra da quai duessas Vus as sentir bain el lieu da studi ed en la communitad da abitar ni l'abitaziun e pudair as integrar bain en Voss nov ambient.

4. Perspectivas professiunalas

Andrea di cun ina tscherta luccadad: «Jau na fatsch pensiers, schebain i vegn ad esser grev da chattar ina plazza suenter il studi. Jau studegel quai che m'interess e quai èn las scienzas da medias e communicaziun el major (rom principal) ed etnologia e filosofia el minor (rom secundar). Durant e suenter il studi tschertgel jau pussaivladads da far ils emprims pass en la branscha da las medias».

Kim percunter è sa decidida per in studi da las scienzas d'economia: «Jau vi gest navend da l'entschatta claras perspectivas professiunalas e ponderesch dad entrar suenter il studi en ina firma da cussegliaziun per interpresas pitschnas u mesaunas».

Vus as stuais sez ponderar con impurtant ch'i è per Vus da far patratgs davart las perspectivas sin ina plazza da lavur suenter la finiziun dal studi. I dat champs spezialisads nua che la fiera da lavur correspundenta vesa or bain. Autras direcziuns han la reputaziun da producir academicras u academichers dischoccupads. Il decurs da l'economia e dumondas conjuncturalas han natiralmain influenza sin las schanzas dad in'occupaziun. Durant il temp d'in studi po bler sa midar. I fa adina smirvegliar danovamain co gest absolvents/as che han elegi in rom critic chattan la finala ina buna plazza da lavur.

5. Realisaziun da la decisiun

A la decisiun en connex cun l'elecziun dal studi suonda la realisaziun. Vus stuais s'inscriver tar l'instituziun da furmaziun che Vus vais elegì (impurtant: Faschai stim dals termins d'annunzia u ulteriurs criteris d'admissiun pussaivels). Igl è sa cumprovà en il passà per blers students e studentas d'elavurar ina planisaziun. Quella fa visibel tge che è da far en tge mument. Na betg emblidai da s'occupar da dumondas da stipendis ed auters fatgs finanzials.

Purschidas da sustegn

La cussegliaziun da studis dil chantun Grischun gida gugent vinavant Vus tar quels pass. Igl è adina util da survegnir in'opiniun dad ina terza persuna e da discussiunar cun ina persuna dal fatg davart Vossas ponderaziuns. Qua tras obtegnais Vus novs puncts da vista ed infurmaziuns e vegnis sustegnì en Voss process da l'elecziun dal studi.

Dumondas tipicas èn:

- Tge duess jau far suenter la matura?
- Tge interess hai jau, nua pos jau duvrar quels il meglier?
- Jau vi far diever da l'onn intermediar cun senn – tge pussaivladads hai jau?
- Duess jau visitar in'universitad, ina scola politecnica federala (ETH) u ina scola auta professiunala?
- Duess jau studegiar economia a Berna u a s. Gagl?
- Tge minors (roms secundars) fan senn?
- Jau vi far insatge sin il sectur da las scienzas natiralas. Tge studi è adatta per mai?
- Tge alternativas hai jau sper in studi universitar?
- Tge pussaivladads hai jau suenter il studi?

© CPSC Grischun, settember 2026